

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . . 4 „ — „

Helyben házhoz hozva:

Egész évre . . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . . 5 „ — „

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 24 kor. — fill.
Negyedévre . . . 6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszamadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Külső árak dr. 8 fill.

NAGYVÁRAD, aug. 27.

Körös körül.

Lapjaink teli vannak jóvendőlésekkel s ezek a profécziák egyáltalán nem valami rózsás színben tüntetik fel a jövőt.

Ausztriában nem sikerült a Körber legutolsó próbálkozása s most már ott alig van hátra egyéb, mint vagy elejteni a német elemet és visszaállítani a cseh királyságot, vagy pedig, mert ez minden tradíciójával az uralkodóháznak ellenkezik, behozni a munkaképtelen parlament helyébe az autokracziát.

Bármelyik eset következék, hazánkat mélyen, lényegesen érinti, mert a kiegyezés megalkotásánál alkotmányunk biztosítékaként lett Ausztria alkotmányossága feltételezve.

Harmincz éves alkotmányos politikai mult áll hátunk mögött. Ez idő alatt meg volt adva minden eszköz ahhoz, hogy boldoguljunk s erősödjünk. Hogy konszolidáljuk állami életünket és önerőnkkel tegyük megrendíthetlenné alkotmányunkat.

De ha elfogulatlanul tekintjük ezt a harmincz évet, konszolidácziókra semmit sem látunk s összes alkotmányos működésünk összezsugorodik a megyék megnyomoritása, az összeroskadásig vitt közös teherviselés, a türhetetlenül súlyos katonáskodás és a pápista egyház megnyírására.

Ellenben elvadultak a viszonyok Horvátországban, hol előbb igazi jóakarattal ragaszkodtak Magyarországhoz és nyakunkra dagadt a nemzetiségi kérdés vérekeése, mely már-már szabad lélekzésünkben gátol.

Hol itt benn tehát az erő, mely Ausztriának ránc nézve oly veszélyesen megváltozó viszonyai között is biztosítani tudná jogainkat és békénket?

Nemhogy erősödtünk volna tekintélyben, de óriásilag veszítettünk.

Fiuméba százezer forintot öltünk s magyar állameszme egész Fiumében nincs egy új ötkoronást érő mennyiségű sem.

Horvátország iránt a legmesszemenőbb engedményeket tettük s ma legyilkolják ott a magyarokat, letépi zászlajukat s nem csak magukat nem tartják sz. István koronája részének, hanem egyszerűen tüntetnek sz. István koronája ellen.

A tótság pánszláv eszmékkel van megfertőzve, a románság félrevezetve és ellenünk vaditva.

Szinte naponként olvassuk róluk, hogy zászlóikat meggyalázzák, letépi.

Általában nálunk a czimerconkitás és gyalázást alig veszik többnek egyszerű csínynél vagy sportnál.

Az új egyetemben léverik a keresztet a koronáról. Ki tud valamit a tettesek büntetéséről? Elűtötték a dolgot azzal, hogy takarítás közben törtek le. Akár csak a Bánffy-féle védelmet hallanók újra a horvátországi zászlóégetésről, mely tudvalevőleg azzal lett elűtve, hogy csak három színű rongy volt az, nem zászló.

Alig pár napja Magyarország legvagyonosabb és legbefolyásosabb nemzetiségéről, a zsidókról olvastuk, hogy a híres Ónodon levágták a keresztet a czimerről és Dávid csillagot varrtak helyébe.

A lapok alig irtak róla. Minek ebből nagy dolgot csinálni?

Hanem tessék ezt megfordítva elgon-

dolni, valami zsidó szertartásnál használt zászlóról valaki Dávid csillagát vágta volna le és varrt volna helyette keresztet? Micsoda országos sérelem lett volna e felekezeti sérelemből? Mig így is az országos sérelmet, csak felekezeti tulbuzgóságból eredt nem rossz szándéku tévedésnek minősítik.

Ime még a zsidóság is, mely daczára, hogy egyházi és kereskedelmi nyelve német, ugyancsak hazafiasnak van ki kiáltva, így tesz a magyar állameszme szimbolusával, így tesz Magyarországon, hol az egész világgal egybevetve legjobb dolga van, kiket a statisztika magyaroknak szokott elszámolni, ime ha ez is így tesz a dédelgetett nemzetiség, hol van hát az állam eszme megszilárdulása? Hol van az erőforrás, melyből merithet a haza, ha Ausztria zavara kihatással lesz reánk?

Jó lesz Ausztria csődje előtt körültekinteni és végre valahára, ha kell kivételes eszközökkel is megerősíteni azt a fajt, mely vérenél fogva gyökere a magyar állameszmének, ezek köré csoportosítani az áthasonult zsidó és egyéb nemzetiségek csoportjait és ezek tekintélyét és erejét, ha kell kivételes energiával is éreztetni azokkal, kik bomlasztói a magyar állameszmének, kik ha nem is állam, de klikkek az államban.

Ausztria ügye folyton zavarosabb lesz, legalább most a tizenkettedik órában tegyünk komoly lépést jövőnk érdekében és e lépésnél semmi egyéb ne vezesse intéző köreinket, mint a magyar faj, vagyis Magyarország jövőjének alku nem ismerő érdeke.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A Colosseum és a katakombák.

Irtá: K—t.

Colosseum.

Az örök városnak számtalan és páratlan emléke között különösen kitűnik egy, mely a lettint pogányság örök gyalázatja és szégyenfája, ellenben a kereszténységnek elpusztíthatlan dicsősége és szt. vallásunk isteni erejének égbekiáltó tanubizonyossága. Érttem a *colosseumot*, vagyis a leghiresebb, leghatalmasabb római amphitheatrumot. Titus és Nagy-Constantinnak most is főnálló diadalkapui előtt, a híres római forum közvetlen közelében áll, ez az óriási toronymagasságú, czirkus alakú épülettömb. 40 ezer zsidó épített rajta évtizedeken keresztül, kiket Titus Jeruzsálem elpusztítása után Rómába hurczolt. 70—80 ezer ember fér el benne. Az erkölcsi tönk legszélsebb fokára jutott rómaiak, mintán már minden elképzelhető bűn, élvezet és undokság tengerétől megrészegültek, ide tödültek e borzalmas czirkusba, hogy az ottan pataként folyó, frissen párolgó embervér izgassa fel még eltompult idegzetüket. A keresztény vértanúk ezreit meg ezreit dobták ide e czirkus közepére s bocsátották reájuk a föld-

alatti pinczékben kiéheztetett és földühösített vadállatok. És mig a kegyetlen tömeg a vérszag érzetére, igazán ördögi mámorban tapsolt és örvongott, addig maguk az elvérző hősök, ott a theatrum közepén, vér-fürdőben állva vagy fetrengve, utolsó lehelletükig Istent dicsőítő énekeket zengedeztek. De eljött az idő, mikor a népek látván a hősök eme rettenhetetlen, természetes uton igazán megfeszíthetetlen bátorságát, hogy mint vetik meg a kegyetlen halált, maguk is oda állottak az arena tigrisei elé, hogy vérükkel öntözzék meg azt a földet, melyből azóta, ha valaki csak egy-két porszemmet vagy ködarabot emlékül hozhat, boldognak érzi magát.

Katakombák.

Rómában nemesak a hivek beszélnek a kereszténység isteni erejéről, hanem ugyanezt hirdeti a föld gymra is.

Leszálltunk a *katakombákba*, azokba a földalatti, pinczeszerű, szűk és magas folyosókba, melyeknek oldalfalai tele vannak öskeresztény sírokkal. Ma már legtöbbször nyitva áll s ott fehérlenek a holak csontjai, 5 millió szentnek és vértanúnak nyugodtak itt hamvai. Ebből képzelhetjük, mily óriási nagy terjedelműek voltak e katakombák. Sokszor 4—5 emeletes folyosó van egymás alatt a föld mélyében. Ha e földalatti pinczék mind egymás

mellé, egyenes vonalba helyeznők hosszúságuk akkora volna, mint Olaszország.

E rengeteg terjedelmük miatt nevezték el a katakombákat *la Roma sotterranea-nak*, földalatti Rómának. Az első keresztények, mivel a föld fölött üldözök folyton nyomukban voltak, ide húzódtak e földalatti pinczékbe, itt dicsőítették Istent, itt hallgattak szt. misét és itt temették el halottjaikat. A legnevezetesebb és legnagyobb a szt. *Calictus*-ról elnevezett katakomba, melyet mi is bejártunk. Ott láttuk a pápák sirkápolnáját, melybe 12 pápa volt eltemetve a legelsőek közül.

Hogy mily szent és tisztelt ez a hely, mutatja a nagy Damasus pápától készített, ott a kőtablán most is olvasható, aranybetűs latin vers:

»Hic congesta iacent membra sanctorum . . .
Hic fateor Damasus, mea volui condere membra
Sed timui cineres turbare sanctorum.«

A nagy pápa, ki maga is szent életű volt, méltatlannak tartotta magát arra, hogy e szent helyen eltemessék. A pápák sirkápolnája mellett ott láttuk még a sírját szt. *Ceciliának*, a templomi zene védőszentjének. Megható e szűz vértanu mátyrhalála. Duszgadzag római nemes urnak volt a leánya. Már gyermekkorában megkereszteltette magát Orbán pápától, pogány szülei tudta nélkül. 16 éves korában atyja férj-

Láng Lajos beszámolója.

Láng Lajos, a szabadelvű pártnak egyik vezéralakja, aki az obstrukció idején kilépett a pártból s lemondott a Ház alelnökségéről is, vasárnap tartotta meg beszámoló beszédét Nagy-Bányán igen nagyszámu választó közönség jelenlétében.

A beszámoló beszédben, melyet gyakorta szakított meg az éljenzés és tetszés zaja, első sorban az osztrák viszonyokkal foglalkozott.

Ezután a magyar politikai élet festésére tért át Láng Lajos, azt fejtegetvén, hogy egy erős, egységes, nagy párt ma nagyobb szükség van, mint valaha. A monarkia külügyi helyzete oly kedvező, minő még a kiegyezés óta nem volt soha. Az európai nagyhatalmak vételekedése mindinkább elvonul a mi közvetlen közelünkől messze távolba. Az a mohóság és kapzsiság, amely ma a legtöbb európai nagyhatalmat elfogta, sőt Észak-Amerikára is kiterjedt, belátlatlan érkösszeütkezéseket fog teremteni, amiből senki sem fog annyit nyerni, mint a monarkia, melynek — mint érdektelen félnek — mindenki barátságát és rokonszenvét fogja keresni. Addig, amíg legalább Budapesten van egy erős kormány, a monarkianak megmarad a maga tekintélye, melyet bármikor érvényesíthet, ha érdekei úgy kívánják, de ha nemcsak Bécsben uralkodik fejtelenség, hanem nálunk is egy gyöngye kormány és egy önmagával meghasított parlament korszaka köszötenne be, akkor a monarkia teljesen képtelen volna kedvező helyzetét kihasználni.

De erős kormányra és munkaképes parlamentre van szükségünk mindazon ügyek szempontjából is, melyeket Ausztriával közösen vagy legalább egyetértőleg kell elintéznünk. Az ottani politikai ziláltság mellett fájdalom, nagyon is megvan arra a hajlandóság, hogy az egyes pártok a gazdasági téren és pedig a mi rovásunkra keressenek kárpótlást. Ezt megakadályozni csak erős, öntudatos és egységes párt képes.

De végre szükségünk van ilyen párt a nagy belügyi kérdések szempontjából is. A szenvedélyes pártharcok és az osztrák zavarok háttérbe szoríthatják egy időre a nagy belügyi alkotásokat, de a szükség alkotmányunkat igazi népies irányban kiépiteni, mind kiméletlenebbül kopogtat ajtainkon. A midőn a nem-

zetiségi és főleg felekezeti harcok ujából föl akarnak támadni, lehetetlen lesz a közigazgatás államosítását tovább halogatni. A nagy gazdasági átalakulás mellett, midőn az alsóbb osztályok eddig kevésbé védett érdeke mindinkább előtérbe kerül és ugyancsak mindinkább halaszthatatlan lesz az egyenes adók reformja, hogy egyenletesebbé és könnyebbé tegyük azt a terhet, melyet állambháztartásunk rendezése érdekében a fogyasztási adókban, főleg az alsóbb osztályokra róttunk. — Minél előbbre haladunk az általános műveltség mezéjén, annál kétségtelenebbé válik, hogy a nagy magyar Alföld legalsóbb és legszamosabb néposztálya nehéz válsággal küzd. Az a nagy népréteg, mely ennek az államnak nemzeti jellegét adja, az a nagy néposztály, mely eddig főlöszlegével az államnak nemcsak számbeli erejét, de magyar nemzeti színezetét is folyton emelte, kezd meggyengülni. — Itt a gyors és átfogó segítségre van szükség, mert minden percnyi késedelem nagyon keservesen megbosszulhatja magát.

A gazdasági termelés két főága, a mezőgazdaság közt egyrészt, az ipar s kereskedelem közt másrészt mindinkább szaporodnak az érdekek összeütkezései.

Az ipart és kereskedelmet fejleszteni és emellett a mezőgazdaság érdekeit is előmozdítani, nemcsak mindig sürgősebb, de egyszersmind mindig kényesebb feladattá válik. A felekezetek közt a mesterségesen felzaklatot féltékenységlet lecsillapítani és közöttük a békét és egyetértést megizmosítani, hasonlóképen mindig nehezebb és mellőzhetőlenebb lesz.

Mindezen nagy és szép, de egyszersmind nehéz és sok veszedelemmel fenyegető feladatokat csak egy egységes, nagy párt oldhatja meg.

Gerlóczy Károly temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 27.

Rendkívüli részvét és impozáns gyászpompa kísérte ma utolsó útjára Gerlóczy Károlyt, a székesfőváros egykori népszerű alpolgármesterét. A ferenczvárosi plebánia-templom, melyben a gyászünnepelely lefolyt, már reggel 9 órakor megtelt a résztvevők seregével. A szentély előtt díszes ravatalon, délszaki növények

mondotta, hogy egész vagyonát a szegényeknek ajándékozta s kérte, hogy a helyre, melyen e kínos vértanuhalált szenvedte, templomot építsenek, a mi később meg is történt. Orbán pápa azután szent. Ceciliát a katakombákba temette, még pedig egészen oly helyzetben, mint ott a fürdő földjén feküdt. E sirban feküdt a szent szűz 800 évig. Ekkor Szondrati biboros a sirt fölbontván, a szentnek testét egész fehéren, épen és friss állapotban találta. Miután az így talált testről egész hü márvány szobor másolatot készítettett, a testét arany, üveg és fakoporsóba zárva, szent. Cecilia templomába temettette el, a fehér márvány szobrot pedig az eredeti sirba helyeztette. Ezt a szobor képmást mi láttuk ott a katakombákban, s észrevettük, hogy a vértanu egyik kezén egy ujját tartja kinyújtva, másik kezén pedig harmat. Mit jelent ez? Azt, hogy ez a gyenge szűz leány akkor is, midőn élet-halál közt félig levágott nyakkal saját vérében ott a földön feküdt, akkor is Istenre gondolt, s mivel őt már szóval megvallani nem tudta, egyik kezének egy ujjával mutatta, hogy ő hisz az egy Istenben, másik kezének 3 ujjával pedig azt, hogy hisz az egy Istennek három személyében.

közt állott a koporsó és két oldalt égő gyertyával a kezükben a főváros jegyzői és fogalmazói alkottak díszőrséget.

A főhajónak feketével bevont padsoraiban ültek a gyászoló Gerlóczy, Hauser, Kiszely, Demény, Tóth és Kubinyi-családok tagjai. A családdal szemben, a másik oldalán foglaltak helyet a megjelent előkelőségek, köztük Márkus József főpolgármester, Közsavölgyi h. polgármester, Kun Gyula, Vosits Károly és Szabó Károly tanácsnokok, Darányi miniszter képviselőtében Tormay Béla min. tanácsos, az országházipítő-bizottság részéről Tarkovich József államtitkár és Steinhausz László műszaki tanácsos, Barkassy Géza min. tanácsos, Müller Kálmán min. tanácsos, egy. tanár, a 32-ik Mária Terézia-ezred tisztii küldöttsége, élén Zeiterer Károly őrnaggyal, az orsz. képművészeti társulat megbízásából Telepy Károly műtáros, a Szt. István-Társulat részéről Kapossy József igazgató, Herlicska testőrőrnagy, a tűzoltóság tisztikara Scserbovszky főparancsnok vezetésével, Lampl Hugó főszámvéző, Magyarevics tisztii főorvos, Kunovics apát-plebános, Baddát Dániel esperes, dr. Tolnay Lajos, Pertik Ottó egy. tanár, Pekáry József főkapitány helyettes, Wodianer Arthur kir. tanácsos, Porzsolt Kálmán, a népszínház igazgatója, Fichler Győző orsz. képviselő, az ös. zes előjárók, anyakönyvvezetők, a törvényhatósági bizottság tagjai, a nemzeti zenede és országos dalárgegyesület küldöttségei. Ezekön kívül a gyászoló nagy serege.

A gyászszertartás harangok zugása mellett pont tíz órakor kezdődött. A beszentelést Kurcz Vilmos ferenczvárosi plebános végezte Bán Sándor volt ferenczrendi zárdafőnök és több káplán segédletével. A szertartás alatt a templomi énekhar Hanisch karnagy vezetésével megható gyászdalokat adott elő.

Teljes egy óra hosszáig tartott a szertartás és a templomban ezalatt oly nagy hőség volt, hogy többen rosszul lettek.

Az utolsó megáldás után a főváros díszruhás csatlósai a koporsót a templom elé a szabadba tették ki s körülötte sorakozott az egész gyászoló gyülekezet.

A templom lépcsőzetéről Márkus József főpolgármester a következő beszédet mondta el:

Isten házából jövünk, ahol imánk egyesült az egyház szolgájának buzgó könyörgésével: adjon az ég Ura halhatatlan lelkednek üdvösséget, mulandó, porlandó testednek békét és nyugalmat!

Hosszu, nehéz munka után, amelyet e város közjáváért végeztél, elkísérünk most téged az örök béke, az örök nyugalom honába, elkísérünk, hogy visszaadjunk a földnek, amelyből vétettél.

E városnak szülöttje, e városnak munkása voltál. 43 évet töltöttél a közpályán és ebből 36 évnek fárasztó munkáját szenteléd szülővárosodnak: Budapestnek javára.

Az a korszak, amelylyel működésed összeforrt, Budapest életében a legnehezebb feladatoknak végtelen lénczolata, az újjáalakulásnak nagy korszaka volt. A nemzet politikai életének átalakulása megkövetelte az ország központjának gyors újjáteremtését. S amit századok mulasztottak, lázas sietséggel pótolta rövid három évtizednek munkája. S ebből a nehéz munkából te bőségesen kivettél részedet. Mindenkör az első sorában küzdöttél, küzdöttél hévvel és kitartással; támogatva a gyengéket, bátorítva és lelkesítve a csüggedőket, bátorítva és lelkesítve nemcsak szavaid tüzével, hanem tetteid példájával is. Köz- és társadalmi életünknek alig volt mozgalma, amelyben legtöbbször mint annak lelke és vezére részt ne vettél volna.

Czélod teljes harmóniában, nemcsak Budapest közönségének, hanem az egész nemzetnek vágyával az volt, hogy nagynak, szépnek, virágzóknak, hatalmasnak és magyarnak lásd Budapestet és a czél elérésén nemcsak szigorú kötelességérzettel, hanem egyuttal szivednek egész lelkesedésével munkálkodtál.

Veled utolsója száll sirba a vezéreknek, a kiket a polgárság bizalma az egyesített főváros élére állított, hogy jogait, kiváltságait megőrizték, hogy érdekeit védjék és gondozzák.

Nagy részed volt a munkában, nagy részed volt a küzdésben, de nagy a te részed a siker és dicsőségben is.

A te neved is ott fog ragyogni a város történetének fényes lapjain, melyekre alkotásaidal te magad vésted be azt, mélyen, kitörölhetetlenül.

hez akarta adni Valerián nevű gazdag, nemes, de pogány ifjuhoz, azonban Cecilia vonakodott ettől s megvallotta, hogy ő keresztény. Ezt megtudván atyja, rendkívül dühbe jött s előbb rábeszéléssel, majd azután kínzással akarta hitétől eltéríteni. Azonban a helyett, hogy atyja czélt ért volna, a gyenge szűz bátorsága az ő vőlegényét sőt bátyját Piburtiust is a keresztény hitre térítette. E két ifjut a város praefectusa azonnal le is fejeztette; de a hóhérok elvégezvén munkájukat, azuk is megtértek s ők is vértanuságot szenvedtek Krisztusért. Azonban Ceciliával, ki fiatalága, szívjósága, testi és lelki szépsége miatt az egész város előtt köztiszteletben és szeretetben állott, nem mertek a bírók ily rövidesen és nyilvánosan elbánni. Epp azért a leányt atyja tanácsára meleg fürdőbe zárták s ezt hétszer erősebben fűtötték be a rendesnél. Három nap és három éjjel hagyták ott a forró gőzzel és füsttel telt fürdőben, s mégis mikor benyitottak hozzá, őt ép egészségben találták. Tüstént hóhér után küldtek tehát, ki 3-szor csapott nyakára s a szent szűzet félig levágott nyakkal vérében fetrengve ott hagyta a földön. Ily állapotban maradt három napig. Ekkor eljött hozzá Orbán pápa, a kinek elmondotta, hogy az egész 3 napon keresztül csak azért imádkozott Istenhez, hogy tartsa meg őt életében addig, míg a szentatyával beszélhet. A pápának azután el-

Ne félj! Sirodat nem fogja elföldni a feledés mohal

Virrasztani fog felette elismerésünk, szeretetünk és becsülésünk, a melylyel környeztünk a míg élte és munkálkodtál; virrasztani fog felette hálánk és kegyeletünk, amelylyel néma koporsódat körülálljuk, virrasztani fog felette a kötelesség érzete, a melyet ránk hagyta örökül: hogy azzal a lelkesedéssel, azzal a kitartással, azzal az önfeláldozással folytassuk Budapest ujáteremtésének nagy művét, a melylyel te annak alapját lerakni segített.

Drága halottunk Isten veled! Isten veled!

E beszéd után a koporsót az Entreprise pompás hat fogatu diszhintájára tették s megalkult a gyászmenet.

Elöl lovasrendőrök haladtak, majd a papság és a koszorút vivő kocsik után a gyászhintó következett.

A diszorséget a székesfőváros tisztviselői és az Entreprise-intézet házi-tisztjei alkották. A koci után lépdelték a gyászoló család tagjai, továbbá a főváros tisztviselői és a küldöttség tagjai.

Hosszu kocsisor zárta be a menetet, mely a Nagy-Köruton és a Kerepesi-uton vonult ki a kerepesi-uti temetőbe, a hol az elhunytat a Deák-mauzóleum közelében levő diszshelyen örök nyugalomra helyezték.

Itt Rózsavölgyi Gyula h. polgármester mondott bucsuztatót.

Dél elmúlt, mire a gyászoló gyülekezet a temetőből széjjel oszlott.

Fővárosi levél.

Budapest, aug. 25.

„Vedere Napoli e poi mozirea” mondja az olasz közmondás.

Modern alakban Budapestre vonatkoztatva ez így hangzanék:

Budapestre zónázni és aztán — képes levelezőlapot írni.

Nekem is nem az képezi most a legfőbb gondomat, hogyan használjam ki a nehezen kapott szabadságot és a még nehezebben kapott előlegeket a lehető legkellemesebben. Nem, hanem azon töröm a fejemet, vajjon küldtem-e összes leányismerőseimnek képes levelező lapot? Mert hogy Budapesten járjak és legalább egy levelezőlapot ne küldjek minden ismerősnek: az egyszerű képtelenség. Hacsak ki nem akarom tenni magamat annak a veszedelemnek, hogy otthon majd minden lépten-nyomon megkérdezzék tőlem:

— Talán Budapesten nincs már ánzikszkártya?

— Talán megszűnt a postaösszeköttetés Nagyvárad és Budapest között?

Kapitulálók tehát, megnyitom a levelezőlapos boltok aajtáját és erszényemet s a kik még eddig nem kaptak levelezőlapot, hát azok vegyék helyette ez, a pár sort. Nekik szól.

Különbem sem tartom igazságosnak, hogy én csak fizessek és irjak nyakra-főre, nekem pedig minden második kártyámra válaszolnak, már a ki válaszol. Ebben a tekintetben én a férfi-emancipációt fogom zászlómra írni jelszóul s legközelebb mozgalmat indítok az ellen a zsarnokság ellen, melyet a hölgyek a képes levelezőlapok által fölöttünk gyakorolnak.

Vagy nekünk is küldjenek egyenlő számú levelező lapot,

vagy mi se küldjünk!

Éljen a férfi-emancipáció!

Le a papucscsal és a képes levelezőlapokkal!

A nyáron egy eléggé önhitt budapesti újságíró megtette azt a kegyes cselekedetet, hogy lesziveskedett Nagyváradra s aztán írt rólunk pár vállveregető sort, oly hangon, mintha legalább is a lipótvárosi kaszinóban mondana elnöki megnyitó beszédet. Akkor olyasformán tüntette fel a dolgot, mintha Nagyváradon minden ember csak arról a mi szép színházunkról beszélne. Pedig hát Isten látja lelkünkét, beszélünk róla két emberöltőn keresztül eleget, de most mintha nem szeretnők, ha emlegetik. Kicsinynek, szüknek találjuk, el is van dugva egyfelől a Bazár-épület mellett, másfelől

a Szt. László-templom nem engedi eléggé érvényesülni a Körözs másik partja felé.

Szóval hallgatunk róla.

Annál többet beszélnek Budapesten két hídról. Egyiket sokat tervezték s mikor a tervek alapján hozzá kezdtek látni a kiépítéshez, negyedévi munka után vették észre, hogy csekély másfél méternyi hibácska fordult elő a magassági számításokban. Ezért volt valószínűbb napról-napra, hogy a késés miatt a főváros ötödik hídja nem lesz készen a kikötött időre, a minek örülnek a munkások, de amiért már a vállalkozóknak nem egy szál haja hullt ki és fog ki hullni.

Talán mégis jobb sokat tervezni és pontosan dolgozni, mint Nagyváradon?

A másik hid a főváros aráját, a Margitszigetet köti össze a Margit-hiddal. Ezt nem tervezték sokáig, de hamar felépítették. Az igaz, hogy vezényszóra ment a dolog: József kir. herczeg adta ki a vezényszót szép pengő pénz alakjában. Sz ez a hid, melyet a budapestiek inkább gáncsolnak. Felhozzák, hogy esztetikailag nem felel meg a követelményeknek, hogy elrontja a sziget költői hatását — pedig hát a költői hatást csak az rontja, hogy a belépti-díj kemény 30 fillérben van megállapítva. Ez fáj a magyarnak!

Ugy látszik, hadviselés ott van, a hol van pénz. Esztetika pedig csak ott található, a hol nem kerül pénzbe.

Legalább Budapesten.

*

Szó esett ama főntebb említett újságíró levelében a nagyváradí divatról is. Hát én a divathoz nem értek s így arról haligatok. — Ellenben megsugom a következőket:

Annak az urnak feltűnt egy zága, egy pírásra festett czipő egy fehérruhás nagyváradí hölgyön.

Nos e sorok szerény írója nem egy budapesti hölgyet látott, a kiről rögtön leolvashatta, hogy halavány vagy éppen fehér volt az arca felkeléskor, míg most majd ki csattan valamitől. Viszont sok fehér arczszin alól bizonyos eredeti barna szín tör ki s kér eget, különösen mikor a nap barátságos sugarai olvadásra biztatják a mogorva aszfaltot...

Nem tudom, melyiket jobb festeni: az arcot vagy a czipőt?

Szeretett fővárosunk, úgy látszik, az elsőre szavaz.

*

No de van is rá oka. Nem akarok pletykálni, de annyi szent, hogy csunyább leányok nem sok helyen sétálnak, mint pl. az Andrássy-uton, vagy a Váci-utcán. Olyasforma közönség lehet, mint este a mi körözsparti korzónkon. Felekezeti izgatás vádját elkerülendő, a további részleteket mellőzöm. Csak azt említem még meg, hogy a szezon előhaladásával az idén divatosá vált csipkevállak is egyre jobban előhaladnak, még pedig a mélységben. Azt hiszem, tovább már nem is haladhatnak.

Nem értem, mi az oka mégis, hogy Budapesten olyan sűrűn kötik a házasságokat. Aránytalanul több férfi veszi itt föl Hymen igáját, mint pl. Nagyváradon.

Pedig hát a budapesti leányokról írták azt az örökbecstű dalt, hogy:

— Szép sem vagyok stb...

Talán némi magyarázatot adhatna a Duna, Budapesten u. i. sokkal többben ugranak a Dunába is kétségbeesésükben, mint Nagyváradon a Pecezébe.

Ezért több Nagyváradon a pártában maradt leány, Budapesten pedig a kis gyászoló özvegy.

Az igaz, hogy itt vigasztaló is hamar akad,

*

A politika pihen. Az most a legfontosabb kérdés, vajjon a sárga dinnye jobb-e vagy a görög?

A nép szava döntött. Tegnapi is, a fővárosba hoztak 25.360 sárga és 21.350 görög dinnyét. Ma a sárga dinnyét újból rendelték mindenütt, míg a görög mára is elégnek bizonyult.

Ez volt az idei első szavazás, mely határozottan az arisztokraczia, a sárga-dinnye győzelmével végződött.

Nem tudom, úgy lesz-e a nagy választásoknál?

Ott legtöbbször a — tök szokott győzni.

K. A.

UJDONSAGOK.

Egyházmegyei szent-gyakorlatok.

Igen üdvös és hasznos dolog, hogy a püspök időnkint összegyűjti egyházmegyéje papságát, hogy velük együtt néhány napot magabeszállás és elmélkedés közt töltve újabb erőt merítsenek a nagy munkára, melyet a papságnak a világ csábításai és küzdelmei és a mindennapi élet terhei-bajai között végeznie kell, hogy annál sikeresebben teljesíthessék a gondjaikra bízott hivek vezetését, irányítását s hogy e munka közben saját lelkük megszentelésén is fáradozzanak. — Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök ő Eminentiaja a mostani jubileumi esztendő alkalmának találta e czélra s P. Schlick János kalocsai jézustársasági atyát székvárosába hívta a lelkigyakorlatok vezetésére s tegnap este fél 6-kor megkezdődtek az exercitiumok. Az egyházmegye papságának mintegy kétharmad része gyűlt össze a bibornok-püspök hívására. Körülbelül 80-an jelentek meg a székesegyház sekrestyéjében, kik 5 óra után koringbe öltözve körmenetben mentek a püspöki rezidenciába, honnét a bibornokot a székesegyházba kísérték. A bibornok maga nyitotta meg kedves szép beszéddel a papi szentgyakorlatokat. Kedves testvéreinek és fiainak szólította papjait, kiket Szt. Ágoston példájával buzdított, hogy e napokat kizárólag Istennek és lelkük megszentelésének áldozzák. Rámutatott a lelkigyakorlatok szükséges és hasznos voltára s felhívta figyelmüket arra, hogy ebből mennyi áldás háramlik nemcsak reájuk, hanem a gondjaikra bízott hivekre s az egész társadalomra. Majd elfoglalta a templom szentélyében püspöki trónusát s átadta a szót a szent-gyakorlatok vezetőjének P. Schlicknek, ki megtartotta első elmélkedését. — A bibornok atyai szózata és fenkölt példája kétségkívül nagy hatással lesz az egyházmegyei papságra, mely ezt a három napot a világtól elvonulva, ájtatosságba merülve tölti. A megyei papságon kívül dr. Laurán Ágoston, praelátus, apát, nagyváradí gör. szert. kanonok is részt vett az első ájtatosságon.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünneppnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

* **Rulikovszky Kázmér emléke.** Egy csendes hant jelöli meg annak a nagy embernek az emlékét, a ki a magyar hazáért áldozta fel életét. *Rulikovszky* Kázmér, a lengyel katona itt halt meg, itt veszté el életét, távol otthonától, a magyar szabadságért... Ma van ötvenegy esztendeje, hogy martir halált kellett szenvednie. Ebből az alkalomból ma 9 órakor a Szent László-templomban gyászmise lesz, melyen a város tisztviselői *Komlóssy* József h. polgármester élén vesznek részt.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Mint nekünk Kassáról telegrafálják, ma a közuti vasut két gyermeket *elgázolt*. Az egyik *Tobák* Ilonka rögtön szörnyet halt, s a másik annyira megsebesült, hogy most a halállal vívódik. Felépüléséhez semmi remény.

* **Echerolles Laura** eljegyzése. Néhány nappal ezelőtt örömmel emlékeztünk meg lapunkban városunk egyik legelőkelőbb családjának örömről: *Echerolles* Laura eljegyzéséről. Most jelent meg az eljegyzésről a hivatalos értesítés, mely a következőleg szól: Özv. rét-szent-Miklósi des *Echerolles-Kruspér* Sándorné született aranyi és szent-gerlistyei báró *Gerliczy* Stéphanie örömmel tudatja az ő és férje, néhai rét-szent-Miklósi des *Echerolles-Kruspér* Sándor leányának, rét-szent-Miklósi des *Echerolles-Kruspér Laurának* eljegyzését, *Benoist de Limonet* Károly cs. és kir. 12-ik dragonos ezredbeli főhadnaggyal, *Benoist de Limonet* Károly cs. és kir. ezredes és neje néhai *Benoist de Limonet* Károlyné született *Manziarly* de Dellinystye Olga fiával. Baden, Bécs mellett, 1900. év augusztus havában. *Benoist de Limonet* Károly cs. és kir. ezredes örömmel tudatja az ő és neje, néhai *Benoist de Limonet* Károlyné született *Manziarly* de Dellinystye Olga fiának *Benoist de Limonet* Károly cs. és kir. 12-ik dragonos ezredbeli főhadnagynak, eljegyzését rét-szent-Miklósi des *Echerolles Kruspér* Laurával, néhai rét-szent-Miklósi des *Echerolles Kruspér* Sándor és neje özvegy rét-szent-Miklósi des *Echerolles-Kruspér* Sándorné, született aranyi és szent-gerlistyei báró *Gerliczy* Stéphanie leányával. Baden, Bécs mellett, 1900 év augusztus havában.

* **Híres emberek házassága.** Természetesen a híres emberek életében is nagy szerepet játszik a házasság; gyakran nagyon jellemző, hogy egy-egy nagy ember hogyan házasodik. *Gladstone* természetének megfelelőleg nagyon szertartásosan kérte meg a feleségét. A szép *Miss Glynne* egy nagy ebédén látta legelőször a jövőndobelijét. Egy politikusült mellette, aki így mutatta be neki *Gladstone*-t:

— Látja azt az érdekes fiatal embert?
— Abból még Anglia miniszterelnöke lesz egykor.

Miss Glynne természetesen érdeklődni kezdett a gyönyörű fiatal ember iránt, a kivel a következő évben Olaszországban egész véletlenül találkozott. — Itt ismerkedtek meg közelebbről; házasságuk tudvaleg nagyon boldog volt.

R. B. Sheridan igen kalandos módon vitta ki ideáljának, *Miss Linley*nek a szerelmét. Kocsinak öltözött, csak hogy közelébe juthasson, két párbajt vívott érte s végül egy kellemetlen kérés elől megszöktette.

Disraeli angol miniszterelnököt félig-meddig beugratják a házasságba. Egy már érettkorú özvegy, *Mrs Leigh* oly kitarítón udvarolt neki és oly figyelmes is volt iránta, hogy *Disraeli* egy gyenge pillanatában végre is nőül vette.

Eugenia ex-császárné a férjét, *Napoleon* herceget legelőször igen rongyos ruhában látta, amint egy rendőrbiztos a tolonczházba kísérte. Már ekkor kezdett ábrándozni a »nevetséges hercegről« s később a közelébe férközött és el is vétette magát vele.

Lord Salisbury, a mostani angol miniszterelnök, nagyon szerelmes volt a feleségébe, az atya azonban nem akart beleegyezni abba, hogy ezt a leányt vegye feleségül. *Salisbury*nek meg kellett ígérnie, hogy egy évig látni nem fogja az ideálját; mikor az egy év letelt s még mindig szerelmes volt: az atya végre beleegyezett a házasságba.

Margueritta, az özvegy olasz királyné elég sajtáságos körülmények között szeretett bele *Umbertó*ba. Egyszer egy lépcsőn megboltlott és legurult; bizonyosan összezuza magát, ha *Umbertó* el nem kapja. *Margueritta* ott volt *Umbertó* karjai között, amíg magához nem tért — s ott olyan jól érezte magát, hogy nemsokára nőül ment *Umbertó*hoz.

II. Miklós czár a rosenborgi kastély parkjában vallott szerelmet a feleségének s a laekeni parkban emlékszoborral jelölték meg azt a helyet, a hol a walesi hercegnek a felesége rövid habozás után kimondá a boldogító »igent«-t.

* **Aranylakodalom.** *Leffelholcz* István kópocz-apáthi-i róm. kath. kántortanító (*Leffelholcz* Gyula, élesdi plebános édesatyja) folyó hó 25-ikén tartotta aranylakodalomát *Arti* Etelkával. A hálaadó istentiszteletet gyermekük, *Leffelholcz* Gyula élesdi plebános tartotta. Szent mise előtt az öregek meggyóntak és mise alatt áldoztak és utána a szokásos áldásban részesültek. A szent mise alatt *Rabecz* Lajos róm. kath. apáthi-i plebános és az aranyosi görög kath. plebános, *Szócska* József segédkeztek. A templom zsufolásig telt hívekkel és meg voltak hatva az agg házastársak épületes vallásosságától. Áldás után gyermekük, *Leffelholcz* Gyula rövid beszédet intézett az agg szülőkhöz, mi közben maga is elérzékenyült és ők is zokogtak. Az aranylakodalmas ebédén a hitközségből az intelligenciából vagy 40-en jelentek meg a kegyurral, *Ilosvay* Gusztáv nagybirtokossal egyetemben. Az ebédnél szebbnél-szebb felköszöntők mondtak.

* **A veszekedés vége.** Nagykéren a napokban kora reggeli órákban az utcán találkozott özv. *Szimák* Nyikoráné *Vékony* Simonnal és ennek fiával *Péterrel*. A találkozásnak nagyon szomorú vége lett, mert valami miatt összevesztek és ennek hevében a két ember az aszszonyt úgy elverte, hogy súlyos sebeibe belebetegedett.

* **A színház diszletei.** Maholnap megnyílik az új színházunk, s most arról a kellemetlen hírről értesülünk, hogy a színház diszleteinek nagy része tönkre ment, mely tényt a bizottság nagy sajnálattal konstatált. A diszletek rosszul voltak becsomagolva és a szállítás közben megáztak annyira, hogy egy részük használhatatlanná vált. Nagy munkába kerül azoknak a kijavítása, mert az ilyen portéka annyira kényes, hogy az ért esővíz tönkre teszi és a nyomai mindig megláthatók. Ezt a körülményt az átvételnél figyelmébe ajánljuk az illetékes bizottságnak.

* **Baleset a Tattersallban.** Nagy riadalmat okozott ma reggel a keleti pályaudvar környékén egy megvadult amerikai ügető lónak örünten sebes tovaszágulása, szerencsére azonban komolyabb veszedelmet nem okozott. A *Tattersall* telepén *Boross* Frigyes tart fenn Magyarországon e nemben egyedül álló nyilvános ügető ló-idomító istállót s midőn ma reggel az ügető pályán maga *Boross* egy sebes tempót hajtott *Emresz* Károlynak egy megtermett amerikai fej kanczájával, egyszerre csak a hajtó tulky-kocsinak tengelye eltört, ebben a pillanatban a kereke is szilánkokban repült szét s *Boross* messze kivágódott a kocsiból, a ló pedig eszeveszett vágatással repült a kocsialkotmány maradványaival ki a népes *Kerepesi-utra*. Szerencsére a vakon száguldo ló, egy az állomásnál várakozó türes bérkocsinak rohant neki, amely fedélzete és egyéb összezuzható kellékei árán a lovat fel is tartóztatta. A ló csak külső sérüléseket szenvedett, de a szegény idomító könnyebb mérvű agyrázkódáson kívül derekán is erősen megsérült s most családja ápolja.

* **Megszűnt az ostrom.** *Korn* Lajos dr. altábornagy házába már nem hull a kőzapor. Talán a tettes is megunta a mulatságot. Tegnap már egy kő sem esett az udvarra, mindazáltal a rendőrség talpon áll és megszállta a környéket, mert nincs kizárva, hogy kis szünet után folytatni fogja játékát.

* **A tolvaj csősz.** *Bunda* Lajos barsi lakos nem tudta megérteni, hogy az ő földjéről napról-napra fogy a dinnye, dacára annak, hogy ott ügyel a csősz. Egyszer elhatározta, hogy megfigyeli a tettest. Mennyire meg volt lepette, mikor rejtékhelyéből látta, hogy a tolvaj tulajdonképpen a csősz, a kiugyan csak dézsmálta a gyümölcsöt. A káros fejelentette a hűtlen szolgát, a ki tagadja ugyan a tettét, azonban a szemtanuk is bizonyítják a bűnöségét.

* **Tüdővészesek szanatóriuma.** *Korányi* Frigyes dr. megemlékezik róla, hogy *Budapest*en van ugyan tüdőbetegek számára alapított szanatórium, de vidéken nem igen ébred érdeklődés a dolog iránt. Egyedül *Szeged* tervez ilyen szanatóriumot. Erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy jóval előbb már *Gerő* Sándor dr., a biharmegyei orv. gyógyász. és természet-tudományi egyesületben felolvasást tartott a tüdővész szanatóriumokban való gyógyításának haladásáról, hol felemlítve dr. *Korányi* nagybicsü buzgalmát e téren, melegen propagálta az eszmét, egy ilyen szanatórium létesítésére, mely eszme tudunkkal nem is aludt el.

* **A nagyváradi képművészeti elhalasztása.** A tervezett váradi képművészeti elhalasztás, mint örömmel értesülünk, nem fog elmaradni, de technikai okokból némi halasztást szenved. Erre vonatkozólag a rendező bizottság elnökétől a következő értesítést vettük:

Meginterpelláltam a képművészeti társulatot az őszi képművészeti ügyében s azon választ kaptam, hogy meghívónk hivatalos elintézése azért késik, mert egy a műtárnok, mint az igazgatóság legnagyobb része szabadságon van. Azonban a kiállítás létesülése befejezett tény s annak anyagi részével serényen foglalkozik *Zola* György helyettes igazgató, a kinek előkelő művészi egyénisége már magában véve kellő garancia arra, hogy a kiállítás fényes lesz. Különböző *Zola* György igazgató ur a magán-uton hozzá érkezett sürgetésre a nála megszokott előzékenységgel azonnal íetett az érdeklődőket megnyugtató s a következő értesítést küldötte:

Miután a párisi világiállítás művészeink alkotásainak javát lefoglalta, mi pedig nagy sulyt fektetünk arra, hogy a társulatom által rendezett kiállítások minden tekintetben kifogástalanok legyenek, kénytelenek voltunk a művészek ama óhajának eleget tenni, hogy az első vidéki kiállítás beüldési határidejét augusztus hó végével állapítsuk meg, mivel állításuk szerint legalább is ennyi időre van szükségük, hogy műveikkel elkészülhessenek.

A szegedi kiállítás rendezőségével még a múlt év őszén megállapodtunk abban, hogy ott 1900 szept. hó első felében kiállítást rendezünk s így kénytelenek vagyunk az egybegyűlt anyagot első sorban *Szegedre* küldeni, de már eleve elhatároztuk, hogy az egész kiállítás anyagot *Szegedről Nagyváradra* fogjuk szállítani.

Azért igen kérem tisztelt Doktor urat, szíveskedjék az urakat megnyugtató és őket arról biztosítani, hogy mi csupán a kiállítás sikere érdekében határoztuk el, hogy a kiállításunkat csak a szegedi kiállítás bezárta után fogjuk rendezni.

* **A kellemetlen látogatók.** *Herbsz* Dezső tárkányi lakosnak házában kívül dolga akadt s bezárva lakását hazulról, eltávozott. Ezt az alkalmat felhasználta *Brunta* István és *Tenkő* János odaváló lakosok és *Herbsz* távollétében a zárt kamaráját feltörték és onnan több értékes dolgot elloptak. A hosszú nyomozás végre rájuk akadt, kiknek a bűnös tette bebizonyosodott s most a bíróság börtönében várják méltó büntetésüket.

* **A Mensa Academica pályázata.** A budapesti »Mensa Academica Egyesület« az 1900/1901. tanév első felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmányja által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudományegyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojári gróf *Vigyázó* Sándor cs. és kir. kamarás ur ő Méltósága által betöltendő három ingyenes ebéd- és vacsora-segélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény tudományegyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Budapest székesfőváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ung vármegyék. — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja ill. polgár-

mestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékesség világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mind-ezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index vagy indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány! A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV. Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szeptember 12., az 1. alattiaké szept. 20. Az elnökség.

* **A verekedő rokonok.** A multkor nagy verekedés volt Skeriore községben, mely nagyon sok nézőt csodított a helyszínére. *Pantye* (Puje) Juon és 21 éves *György* fia meglámadták *Pántye* (Mitre) Juon *Toma* fiát és vasvillával annyira összeverték, hogy összetörtött karral esett össze. Talán meg is ölik a lelketlen rokonok, ha a lármára elősietett szomszéd-ság nem szabadítja ki a gyilkosok kezéből.

* **Brutális háztulajdonos.** Nagy riadalmat okozott vasárnap a Kolozsvári-utcán *Kaba* János háztulajdonos, a ki neki támadt *Tóth* Károly lakójának és azt legválogatottabb kifejezésekkel illetve, kikergette a házából. De ez nem volt elegendő. A feldühödött háztulajdonos botjával úgy összeverte a fején és arcán, hogy a szegény embert a vér teljesen elborította. Sőt még *Tóth* nének is jutott a karjára, mert férjét védelmezte. A dolognak a hatóság előtt folytatása lesz.

* **A csőrepedés kellemetlenségei.** Vasárnap este nagy riadalom volt a *Knapp*-féle ház mellett. Egy vízvezetési cső megrepedt és a víz a nagy nyomástól feltörve a földet, nagy sugárban tört a magasba. A nagytömegű víz ellepte a környéket és a szomszéd házakat is fenyegette, a mikor *Zsoldos* rendőr nagy nehezen egy csatornába tudta terelni, mely a Körösbe levezette. A későn érkezett *Szabó* vízvezetési alkalmazott, a ki a vízvezetékét elzárta.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Kristián Erzsébet, Vazul, Zsanett férjezett Stanca Tivadar tótosi gör. kath. lelkész és Julianna férj. Szeremi Viktor nagy-szántói gör. kath. lelkész mint gyermekei; Stanca Sabin és Tódor; Szeremi Ilonka mint unokák; Pappdán Gábor szent-andrási gör. kath. lelkész, szent-széki ülnök és Pappdán Mária mint unokatestvérek a maguk és családjuk, valamint számos rokon nevében is őszinte fájdalommal tudatják a szerető apa, nagypapa, unokatestvér és rokonnak, *Christián* János, nyugalmazott n.-létaikertületi plebánosnak élete 74-ik, áldozásának 52-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségeknél ajtatos felvétele után, f. hó 26-án reggel öt és fél óraker történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 28-án d. e. 11 óraker fognak a gyászszertől a nagy-szántói gör. kath. templomban tartandó gyászszertartás után a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni. Kelt Nagy-Szántón, 1900. évi augusztus hó 26-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Egy csavargó manipulációi.** *Uzsváth* Mária nagyon kellemetlen meglepetésben részesült, midőn a multkor hazatért. *Popa* Vaszali kebesdi illetőségű csavargó feltörte a lakását és onnan több értékes dolgot elemelt. Ugyancsak *Alexa* Flóra házában is járt, a hol hasonlóképen járt el. Körutját folytatva betért még *Szerb* Flóra telkén levő lakásába, a honnan készpénzt lopott el, innen pedig menekülve, a mezőkön bujkált, miközben egy őrizetlen pillanathoz *Popa* Györgytől ruhaneműt pénzesztől elemelt. A betörő tolvaj egy ideig bujkált és nem tudták elfogni, mignem egy véletlen körülmény a csendőrség kezeibe juttatta. Most már a nagyvárad kir. ügyészség börtönében pihen kalandjait.

* **Bátor életmentő.** *Varró* Péter, Vlád bádogos inasa vasárnap délután a Körösben a Beczkay-féle gátnál fürdött. A fiu beljebb hatolt a mély vízbe s nem tudván uszni, az ár magával ragadta és már fuldokolni kezdett, a mikor *Zeiner* József kereskedő tanoncz észrevette. A bátor fiu nyomban utána ugrott s ugyancsak nagy munkájába került, míg üstökénél fogva a partra hozta és a biztos halálból kimentette. A bádogos inasnak egy kis ijedségen kívül egyéb baja nem esett. A bátor életmentőt a parlon állók lelkesen megéljenzették.

* **Tüzesetek Biharvármegyében.** *Berger* Ignác és *Aufricht* Mór nagyvárad lakosok tulajdonát képező, Szakadát község határában fekvő Brüll-féle tanyán a napokban ismeretlen okból kigyulladt egy nagy szalma és e mellett közvetlen fekvő hosszú penyvakazal és földig égett. A kár mintegy 1000 korona, azonban 20,000 koronára volt biztosítva. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a kazlak mellett vezető uton a gabonahordással foglalkozó béresek valamelyike a kazlak mellett pipára gyújtva a még égő gyufát gyanútlanul eldobta. — f. hó 24-én Szalárd község határában nagy tűz ütött ki. *Tóth* Mihály szalárdi gazdag földbirtokos gabonája volt össze hordva s állt a cséplés, midőn az említett napon délután 2 óra között a kazán kéményén a szikra a közel álló asztagra szállt, melytől tüzet fogott az ott lévő összes szalma és buza. Az oltáshoz szükséges vízipuskát és hordókat azonnal a helyszínre szállították, de az oltáshoz a nagy tűz miatt nem foghattak, csak a közelben álló nagy istállót sikerült megmenteni. A cséplőgép is a tűz martalékává lett. A kár 15.000 koronán felül van. A tűz még másnap sem hamvadt el. A buza asztagok biztosítva voltak. — *Képes* László henczidai bérlő tanyáját a multkor nagy veszély fenyegette. Egy szénaboglya gyuladt ki, mely teljesen leégett s talán a szomszéd épületek is a tűz martalékai lesznek, ha szerencsére meg nem mentik. A szénát nyers állapotban halmozták fel s a nagy hőségben tüzet fogott. — A sergesi határban *Gál* Pál odaváló lakos ökreit legeltette, miközben rőzséből tüzet rakott. Vigyázatlansága folytán a közelben álló *Tribesen* Gusztáv tűzfája is tüzet fogott és teljesen leégett. A káros feljelentette a vigyázatlan gazdát. — Folyó hó 20-án *Nagy* József bihar püspöki lakos istállója ismeretlen okból leégett.

* **Nagy verekedés a Jégpinczében.** Vasárnap délután a pecze-szöllősi nagy számmal gyültek pihenőre a pecze-szöllősi sörgyár vendéglőjébe, s tikkadt, szomjas torkukat ugyancsak öntözgették a friss sörrel. Minél jobban szaporodott az üres hordók száma, annál élénkebb és zajosabb lett a közönség. Csodálatosképen a hűsítő italtól a keblek hevülni kezdtek s a lassu társalgásból később véres verekedés kerekedett. Mikor már a sör hatása alatt a fejek kevésbé fogékonyak lettek, a kemény sörös poharak lettek az argumentumok, melyeket ugyancsak vagdosták egymás fejéhez, s a mulatságot félbe nem hagytak, mig abba összeverezve bele nem fáradtak. Azt mondják, hogy egy közös hadseregbeli őrmester legénykedett, a ki még karddal is működött. — A harcznak két áldozata lett, két pecze-szöllősi ember, akik vértől elborítva eszméletlenül dültek ki a kemény csatában. Furcsa kis szórakozás egy heti munka után.

* **Vesztett eb garázdálkodása.** Vasárnap Monostorpályiban egy vestett eb garázdálkodott. A juhász kutyája bebarangolva az egész községet, vagy harmincz házörző kutyát megmárt, azonkívül *Nagy* Márton 10 éves *Juliska* leányát, a kit e napokban szállítottak fel a Pasteur-intézetbe.

* **Megverte a kaszával.** *Popa* Antal robogányi lakos valami csekély dolog miatt összeszóllalkozott *Popa* Juon unokatestvérével, a mi neké ugyancsak véres vége lett. A mezőn találkoztak, a hol *Popa* Juon megszidva a rokonát

a tengeri lopásért, a megsértett *Popa* Antal fejszével támadt rá, a ki a kezégyében álló kaszával védekezett. A kasza *Popa* Antalt fején találta, s oly mélyen hatolt be, hogy a sértett vértől elborítva eszméletlenül esett össze és az okozott sebe életveszélyes. A beismerésben levő tettest a hatóság feljelentette az ügyészségnél.

* **Gyujtogató fiu.** A multkor *Blaga* Pável kesztegi lakosnak a mezőn lévő két szénaboglyája kigyulladt és hamuvá égett. A helyszínen megejtett vizsgálat alkalmával a leégett boglyák közelében találtak taplót és kanócot, mely körülmény beigazolta, hogy nem véletlen esetből történt. A gyanu *Osukle* János 20 éves János fiára esett, a ki a káros haragosa. A házuknál megejtett nyomozás alkalmával találtak hasonló taplót és kanócot, mely tény megerősítette a bosszuálló legény bűnös tettetét.

Kinai háboru.

A háboru mai állásáról a következő távirataink szólnak:

Egy kolostor felmentése.

Pétervár, aug. 26. (Saját tud. távir.) A hivatalos lap *Lenevics* tábornoknak Takuból e hó 23-án kelt táviratát közli, a mely szerint az orosz és francia csapatok e hó 16-án közösen felszabadították a Betan-kolostort, a melyet a boxerek két hónap óta ostromoltak, és megszállították az ott tartózkodó francia miszisionárusokat. Az orosz és francia csapatok ezután kiszorították a boxereket a császári városból, bevették a nyugati kaput és kitzűzték arra az orosz és francia zászlót. A palota többi oldalain a többi nemzetek őrségei voltak felállítva, a melyeknek keresztül kellett magukat vágniok a kapukhoz. Az anyacsászárné, a császár, a trónörökös, az egész udvar és a kormány *Senzi* tartományba szöktek. Az oroszoknak öt sebesültjük volt, a francziáknak pedig öt halottjuk és 25 sebesültjük. Ettől a naptól kezdve Pekingben nincs több boxer.

Az idegen sebesültek.

Bécs, aug. 27. (Saj. tud. táv.) A *Mária* Terézia császárné és királyné hadihajó a Pekingben megsebesültek állapotáról a következőket jelenti: A sebesültek és Rosthorn az első szállítmánnyal érkeznek a tüküri révben *Lesanovszki* tengerészhadapród különítménye a német különítménnyel e hó 18-án bevonult Pekingbe.

A kinaiak újabb veresége.

London, aug. 27. (Saját tud. távir.) *Loward* tábornok táviratozza *Tiencin*ből e hó 23-iki kelettel: E hó 19-én *Tiencin*től nyolcz mértföldnyire délnyugatra az amerikai, japán, osztrák-magyar és angol különítményeknek körülbelül 1000 emberével megtámadtam egy kinai csapatot. Két órai harcz után a kinaiak megfutamodtak, miután 300 emberük elesett és 60-at elfogtunk közülök. Körülbelül 800 kinai Dél felé menekült, a jelentékenyen erősebb főcsapat pedig Nyugat felé. A mi részünkről 8 ember sebesült meg. Az összekötő vonalak *Tiencin* környékén most már nincsenek veszélyeztetve. A falvakban a kinaiak részéről mérszárlások történnek. Több holttestet találtak, a melyekről levágták a fejeket. A környékbéli falvakból naponta körülbelül 1000 lakos jön *Tiencin*be, a hol még csak egy hónapra elégséges

élelmiszer áll a lakosság rendelkezésére, úgy, hogy rövid idő alatt az élelmiszerekben valószínűleg szükség fog beállni.

Ujabb zavargások.

London, aug. 27. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből e hó 19-iki kelettel: Ma földerítő hadműveletek történtek. Azt jelentik, hogy fölfegyverkezett kínaiak Délen és Nyugaton fosztogatnak. Bengáliai ládsáslovások Housiban, egy négy mértföldnyire Dél-Nyugatra fekvő helységben jól elsáncolt csapatot fedeztek fel. Azt hiszik, hogy a legjobb kínai vezérek állanak ennek a csapatnak az élén.

Az oroszok és japánok akeziója.

London, aug. 27. (Saját tud. távir.) A Daily Mail jelenti Jokohámából e hó 25-iki kelettel: A Suma nevű japán hadihajó elindult Kóréába. A sajtó azt ajánlja, hogy adassék meg Oroszországnak Manduriában a teljes cselekvési szabadság, de azzal a feltétellel, hogy Japánnak ugyanazt a szabadságot megadják Kóréában. Mint a Daily Telegraph Mateosból e hó 20-iki kelettel jelenti, a kínai lakosság ellenséges érzelmei a boxerek ellen nőtön nőnek. A tartományi lakosok a boxereket megtámadni és megölni akarják.

Hírek Pekingből.

London, aug. 27. (Saját tud. táv.) Peking körül minden nyugodt. Az idegen csapatok közbelépése a rendet helyreállította, miután a boxerek felkelését teljesen elnyomták. Ezzel szemben a Daily Expressnek egy 18-iki kelettel érkezett távirata jelenti, hogy a kínai csapatok Pekinget megfogják támadni, Délről ugyanis 30 ezer boxer vonul Peking ellen. A tábornokok kormányai intézkedését várják, hogy a várost megóvják-e vagy elpusztítsák. A szövetségesek az utóbbi esetet ajánlják.

Az anyacsászárné menekülése.

London, aug. 27. (Saját tud. táv.) A Daily Telegraphnak jelenti folyó hó 19-éről, hogy az anyacsászárné a nyugati irányban, a hegyes vidékeken át menekült, s kíséretében ezeröttszáz testőr van. Oly távol van már, hogy lehetetlen utólrni.

Igazságszolgáltatás.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Sterszky* Antal berettyó-ujfalui kir. járásbírói segéd-telekkönyvezetőt a fogarasi kir. járásbíróhoz helyezte át.

A lázadó község. Dámoson, *Bethlen* Aladár gróf birtokán a lakosok bérelték a legelőt. Tavaly januárban a béreltet lejárt, amikor a béreltet meghosszabbításáért újra jelentkeztek. Az uradalom a szerződést meghosszabította, de új pontot vett föl, hogy a jószágot csak egy bizonyos uton hajthatják legelni. Ebből surlódás keletkezett az uradalom és a lakosság közt, mely lázadásra vezetett. Még a múlt évi július 15-én a gazdák fölfegyverkezve az erdőben várták az uradalom erdészét: *Bauer* Mihályt, ki a kerülővel végezte mindennapi körutját. A bérlők az erdészt megtámadták, feléjük löttek, megöléssel fenyegették. Bere Mitru bíró, Abrudán Péter és Szerle esküdtek

izgatták a 32 főnyi tömeget. Embervér szerencsére nem ömlött. Az erdész, hatóság elleni erőszakért vádat emelt s a nagyváradi kir. törvényszék dr. *Móré Pál* trvszékielnök elnöklése alatt tegnap kezdte meg a tárgyalást. A tanukat már kihallgatták s most a vádlottakra kerül a sor. A tárgyalást ma folytatni fogják.

A nagyváradi kir. tábla elintézt ügyei.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

- 2371 Szőkőcs József és társa — Szőkőcs Mihály és társa — visszautasítva.
2374 Varga András — Gorokán Flore s neje — helybenhagyva.
2420 Czodán György — Spielmann Károly — helybenhagyva.
2450 Pecsénye György — Rácz István — megváltoztatva.
2454 Pántye Vikentil hagyatéki ügye — részben megváltoztatva.
2511 Monus Ferencz és társa — Soós Kálmán — helybenhagyva.
2512 Nádházi Ferencz — Gyulai kiházasító és temetkezési egyesület — visszautasítva.
2514 Kiss Tivadar — Moldovány Imre — rendelet.
2521 The Singer cég — Szacsvay Dezső és neje — megváltoztatva.
2522 Vukuleszku György — Csozeszky Perfida — helybenhagyva.

Előadó: *Czveck Kálmán.*

- 1844 Sternberg Mór — Boros János és neje rendelet.
2218 Brandt József — gróf Bethlen Dezső — rendelet.
2219 Brandt József — gróf Bethlen Dezső — helybenhagyva.
2220 Krasznay Ferencz — Hrg. Odescalhy Arthur — rendelet.
2221 Gálfi Erzsébet — gróf Zichy Julia — rendelet.
2331 Botger János hagyatékának árvaügye — rendelet.
2347 Magy. tkptr. központi bankja — Török Bálint — rendelet.
2348 dr. Rozenháal Mór — Gitye György — rendelet.
2351 Néhai Nagy Endre önkéntes árvaügye — rendelet.
2395 Birentz Tódor — Szirb Juon — megsemmisítve.

ZENE és MŰVESZET.

Imrik Cornélia zeneművei.

Felhívás a magyar nőkhez!

A nyár poézisét az illat adja, az életét a zene.

Az illat utáni vágy ezer virág életébe kerül. Össze szedik a tavasz bájos gyermekeit, vegytani szabály szerint s a magas ipari fejlettség segélyével kiszívják illatát, tisztítják, desztillálják s végre üvegekbe kerül a kis virág megölt leike s a tavasz gyönyörűségeiből — parfüm lesz, drága, értékes valami, de nem — virág.

Ez a parfüm erősebb illat, mint a mit a virág ad, de azért nem pótolhatja a kertet, nincs meg a virág bájos színe, formája s az illat is túl erős, nem mindenkorra való.

A zenében is van virágos kert — a dalköltészet és van parfüm, a technika pontos szabályai s a zenei zseni alkotási erejével művészileg készített nagy klasszikus alkotás.

De van-e olyan ember, van-e különösen érző magyar nő, a ki ne szeretné, vágyva ne vágnék virág után, szívből fakadt, szívbe olvadó zenei termék után, melynek hallatára nem az ész, hanem a szív élvez? Van-e, a ki ne érezné szükségét annak, hogy az élet rendes benyomásainak hatása alatt, érzelmének megfelelő hangulatu zenedarabja legyen? Van-e, ki, ha a nagy klasszikus alkotásokat tiszteli, a melankolikus zenét ne szeretné?

Nem problémákat dolgoztam ki, mikor zenekölteményeimet készítettem, hanem azt fejeztem ki hangokban, a mi szívem mélyén zsongott, úgy a mi azt zenéért rajongó lelkem diktálta.

És úgy tapasztaltam, hogy megértettek engem, szívesen adtak helyet az én szeretettel nevelt virágaimnak. Előbbi füzetem nagyszámában keltek el, köszönet érte a zene pártoló magyar hölgyeknek.

Most egy újabb füzetet csatolok az előbbiekhez, a Blahánétól kedvesen fogadott és hízegő bírálattal elhalmozott *Magyar Népdalokat*, melyet a milyen örömmel nyújtok át, kívánom, olyan szívesen fogadják.

Gyűjtő-ívet csatolok soraimhoz azon kérelemmel, hogy ismerősei körében ki-ki gyűjtsön néhány előfizetőt s ezzel a magyar zenének tegyen émi szolgálatot.

Megrendelhetők czimemen még a következő műveim:

Ábránd »Emlékeim felett« 3 kor.
»Csodaszép parkban«. Salon-mazur 3 kor.
»Visszhangok«. Keringő 2 kor. 40 fill.
»Bizzál hűségemben«. Keringő 2 korona 40 fillér.

Czimem: Nagyvárad, Apolló-utca 24. sz. Munkámat a zene szerető magyar nők tapasztalt szíveségébe és jó szívébe ajánlva, vagyok illő tisztelettel

Imrik Cornelia.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Francziából fordította: K-6.

29.

VI.

— Nem hiszem, felelt a békebíró; de ha mégis önhöz jött . . .

— Nem jött oda . . . én nem is láttam őt! . . .

— Nem jött, nem látta őt, ismétlé Frémont ur, de hát akkor . . .

Hosszas csend állott be, Frémont nem tudta, mit mondjon.

Mindent meg kell magyaráznom, szólt végre Lucie. Jakab az én jegyesem, mi már rég óta egymásnak ígértük magunkat; szerencsétlenségre éppen akkor kért meg atyámtól s feleletét megtudandó kísérte el őt az irodába.

— Ezt mind tudjuk, ezt Jakab is elmondta.

— Bizonyosan azt nem mondta el, hogy mikor kiment atyámmal a szalonból, azt mondta nekem, hogy éjfélkor várjam őt a kis növényházban, a hol tudósít az eredményről. Akartam mondani, hogy nem, de már elsietett atyám után. Hosszu habozás után éjfél tájban lementem a kis szalonba, vártam egy kicsit s mint-hogy nem hallottam semmit, kimentem a növényházhoz Ekkor láttam, hogy atyám ablaka ki van világítva. Jakabot nem találtam ott, azért visszatértem és egy óraker lefeküdtem.

— Hol volt akkor hát ő? kérdezte a békebíró. Elmaradása kimagyarázhatlan.

— Azt nem tudom.

— Éppen ez a baj, mert a mit most elmondott, csak újabb bizonyíték Dubreuil ellen. Meglátogatom őt, ha lehet, fogságában, hát ha valamit megtudhatok tőle.

— Én is önnel megyek, kedves Frémont ur, köszörögni fogok neki, hogy mondja meg az igazat. Én rá hallgatni fog.

— Nem lehet, Lucie. Boislevont ur nem engedné meg, hogy a fogolyhoz menjen. Ha szükség lesz rá, magam fogom oda vezetni, addig azonban legyen egész nyugodtan, majd megtudjuk az igazat.

Másnap Frémont elutazott Carnaybe.

Mikor meglátogatta Boislevont urat, ez éppen huszadszor tanulmányozta át a gyilkosságra vonatkozó iratokat.

— Éppen jókkor jött, kedves békebíró ur, már írni akartam önnek!

Kezet szorították, a vizsgálóbíró többször nyugtalanul körüljárta a szobát.

— Mindenekelőtt, — kezdé, — mondja meg őszintén nem volt önnek Ledouxnál pénze letétben?

— Nem, uram, egy kis földcskén kívül, más vagyonom nincs. De miért kérdi? (Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Ki lesz a székesfehérvári püspök?

Budapest, aug. 27. (Saját tud. táv.) A legújabb hír szerint a székesfehérvári püspöki szék hivatalos jelöltje gróf *Széchenyi* esztergomi kanonok, míg a vármegye közvéleménye *Károly János* püspöki helynököt jelölte.

Kállay a királynál.

Ischl, aug. 27. (Saját tud. táv.) Ő Felsege tegnap délelőtt Kállay közös pénzügyminisztert kihallgatáson fogadta. A minisztert ezután meghívták a császári családi ebédre.

Ferdinánd fejedelem Bécsben.

Bécs, aug. 27. (Saját tud. távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem ma Zell am Seeből ideérkezett és csakhamar folytatja utját Magyarország felé.

Egy író a rablók között.

Budapest, aug. 27. (Saj. tud. táv.) *Juhász* Sándor fővárosi írónak érdekes kalandja volt. A szomszéd vidéken látogatásban volt, s mikor hazafelé ment, utközben egy rablóbanda támadta meg. *Juhász* nagy nehezen sikerült a kényelmentlen helyzetből kijutnia és a rablók is megkapják méltó büntetésüket, mert már a csendőrség kezében vannak.

Románia háborut akar.

Szófia, aug. 27. (Saját tud. táv.) Az Agence Telegraphique Bulgere felhívja a figyelmet a Narodni Prava egy cikkére, a mely a következőket mondja: A Roumaine című hivatalos lap reprodukálta az Adveruuy című lapnak azt a kijelentését, hogy Románia nagyon kicsiny. Ezek a szavak mutatják, hogy Románia az, a mely a békét megzavarni akarja. A Narodni Prava fölidézi továbbá az esek-adai esetet. A bolgár kormány — ugymond a lap — annak idején azt az ajánlatot tette, hogy az ü yet a hágai határozmányoknak megfelelően választott bíróság elé terjeszse. Románia azonban visszautasította ezt a békés ajánlatot, a mi a Narodni Prava véleménye szerint újabb tanúságot tesz Románia háborus szándékairól.

Megölte a fivérét.

Budapest, aug. 27. (Saját tud. táv.) Borzasztó nagy szerencsétlenség történt Pacin községben. Hétfőn *Lénárd* István földbirtokos vadászni ment, mely alkalommal *József* öcscsét véletlenségből megölte. A puská eldördült, a puskapor füstje eloszlott s akkor látta, hogy testvére a fűben vergődik. A sörét a nemes részeit sérelmezte meg, s pár pillanat múlva meghalt. A rokonszenves fiatal ember iránt mindenütt nagy a részvét.

Kiutasított honfitársaink.

Bécs, aug. 27. (Saját tud. távirata.) Vagy *ötvenhat osztrák-magyar alattvaló*, a kiket *Johannisburgból* kiutasítottak, ma Bécsbe érkezett. Több horvát nyelvű bányamunkás, magyar állampolgár, a kiket *Roberts lord* kiutasított, ingóságait ott hagyták. Most a külügyminiszterium utasította a johannisburgi konzult, hogy az ingóságait küldesse utánuk Bécsbe.

Nagy sztrájk.

Marseille, aug. 27. (Saj. tud. táv.) 2500 fuvaros és rakodómunkás elhatározta, hogy sztrájkolni fog. Az illető szövetkezetnek 5000 tagja van.

A döntő csata.

London, aug. 27. (Saját tud. távir.) A *Morning Post* transzváli tudósítójának a legújabb jelentése szerint Dél-Afrikában a legközelebb *döntő csatát* várnak az angolok és a búrok serege között.

Az anarkisták újabb akeziója.

Brüsszel, aug. 27. (Saj. tud. táv.) A rendőrség tegnap a rue Belliard-ban fekvő házakon plakátokat fedezett föl, a melyek az anarkistákat dicsőítik. A vizsgálat megindult.

Bresci pöre.

Budapest, aug. 27. (Saját tud. táv.) A Rómából érkezett távirat szerint *Bresci* királygyilkos perét szerdán kezdik tárgyalni. A tárgyalás alkalmával a közönség teljesen ki lesz zárva, csupán az újságíróknak van száz hely átengedve.

A spanghanki események.

Konstantinápoly, aug. 26. (Saj. tud. táv.) A spanghanki események megvizsgálására kiküldött bizottság, a mely *Enver basa* dandárparancsnokból *Mehemed effendi* igazágügyminiszteri hivatalnokból és egy titkárból áll, tegnap a helyszínére utazott.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde

	Budapest, aug. 27.
Osztrák hitel	660.25
Magyar hitel	680.—
Allamvasut	650.—
Rimamurányi	511.—
Magyar jelzálog	423.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, aug. 27.
Buza októberre	7.66
Buza júniusra	8.08
Tengeri	6.17
Rozs okt.	7.02
Zab okt.	5.30
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. aug. 27-én.

Magyar aranyjradék 4%	96.10
Magyar koronajradék	90.60
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	100.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	90.60
Italmérségi jog megváltási kötvény	97.85
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereséj-sorsjegyek-kölcsön	158.50
Tiszaszabályozás szezedi sorsjegyek kölcsön	139.25
Osztrák járadék papirban	97.50
Osztrák járadék ezüstben	97.—
Osztrák járadék aranyban	96.25
Osztrák korona járadék	97.40
Osztrák államsorsjegyek	133.50
Osztrák magyar bankrészevény	17.05
Magyar hitelbankrészevény	678.—
Osztrák hitelintézet részevény	657.—

Párisi vista	96.25
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.31
Németbirodalmi márka	118.30
London vista	242.30
20 márkás arany	28.62

SZERKESZTOI POSTA.

M. F. Divény. A lapot pontosan küldjük s a kiadóhivatalt a mulasztás nem terheli. Bizonyára a postán lehet fennakadás!

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

3299—1900.

Árverési hirdetmény.

Thury Ignác belényesi lakos végrehajtónak Pópa Traján gyigyisenyi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 22 kor. tőke követelés és ennek 1899. évi márczius hó 31. napjától járó 5% kamatai, 1 kor. perbeli 5 kor. 20 fill. végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 12 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a vaskóhi kir. jbiróság területén lévő Gyigyiseny községében fekvő a gyigyisenyi 91 sz. tjkvben A. I. 25., 44., 46., 47. rsz. alatt foglalt ingatlanokra 982 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1900. évi szeptember hó 5 napjának d. e. 10 órája Gyigyiseny községéhez tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 98 korona 20 fill.-t készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított azaz 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényesen, a kir. Járásbíróság mint tkvi hatóságnál 1900. évi július hó 2-án.

Petrovits Ferencz,

kir. albiró.

970—1900. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a városi kir. járásbíróságnak 1900. évi V. I. 959. számú végzésével dr. Szabó György ügyvéd által képviselt Ermhályfalvai Takarékpénztár felperes részére *Ambrus* György és neje alperes ellen 130 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 612 kor.-ra becsült ingóságokra a fenti kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Korona-utca 254. sz. házban leendő megtartására határidőül 1900. évi *augusztus hó 30. napján délután 2 órája* tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1900. évi aug. hó 9 napján.

Batig Ferencz,

kir. bir. végrehajtó.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.						
Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.	V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.	
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	Kolozsvár ind.	5 23	7 12	12 32	6 13	11 01	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	Jegenye >	6 11	7 59	11 14	7 16	11 01	Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	B.-Hunyad >	6 40	8 37	1 44	7 55	12 20	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	—	1 48	4 58	—
Szolnok >	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19	Csucsá >	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.						
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	Rév >	7 26	9 47	3 01	9 32	1 34	Érmihályfalva ind.	6 36	11 17	3 14	5 27	9 14	—
P.-Ladány >	10 43	2 58	11 53	12 55	4 54	Élesd >	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48	Debreczen >	7 51	12 36	4 16	7 10	10 27	9 01
Báránd >	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01	P.-Ladány érk.	—	1 45	5 03	8 40	11 28	9 48
Sáp >	2 27	5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	8 49	11 01	—	10 27	—	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.						
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	Várad-Velence >	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25	Vértés—Nagy-Léta					
M.-Peterd >	—	3 12	—	1 14	—	Nagyvárad érk.	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	Debreczen i.	V. v.	V. v.	Nagy-Léta	V. v.	V. v.
M.-Keresztes >	—	3 25	—	1 28	—	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38	Sáránd >	8 35	4 31	Vértés ind.	5 25	1 05
Bors >	—	3 32	—	1 36	—	Püspöki >	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—	H.-Bagos >	9 28	5 16	M.-Pályi >	5 47	1 30
Püspöki >	11 48	3 32	—	1 36	—	Bors >	2 47	—	11 54	—	11 22	—	H.-Pályi >	9 41	5 26	H.-Pályi >	6 03	1 48
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	Mező-keresztes >	3 12	—	12 05	—	11 37	—	M.-Pályi >	10 05	5 48	H.-Bagos >	6 18	2 05
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	Mező-Peterd >	3 30	—	12 17	—	11 50	—	N.-Léta-	10 20	5 59	Sáránd >	6 40	2 29
V.-Velence >	—	4 05	—	2 30	2 25	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	Vértés érk.	10 43	6 18	Debreczen é.	7 18	3 13
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	2 41	—	Sáp >	4 39	9 38	12 47	—	12 25	—	Sáránd—Derecske.					
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	Báránd >	5 01	—	1 01	—	12 41	—	Derecske—Sáránd.					
Élesd >	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	Sáránd ind.	9 38	5 26	Derecske ind.	6 00	1 49
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	Szajol >	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19	Derecske érk.	9 57	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	Szolnok >	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39						
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	Ujszász >	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58						
Jegenye >	3 15	7 49	9 33	6 01	—	Rákos >	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38						
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	Budapest érk.	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50						

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Ósi >	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza >	6 14	11 31	10 54
Less >	10 48	5 01	7 40	Oroszáza >	5 41	11 54	9 20	Less >	10 48	5 01	7 40	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24
Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Csáffa >	11 05	5 19	8 05	Csaba ind.	7 00	2 33	4 50
Csáffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10	Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Kötegy >	7 56	3 39	6 10
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 44	10 30	Szalón >	8 23	4 10	6 47
Gyula >	12 21	6 44	10 31	Csáffa >	8 42	4 34	7 18	Csaba érk.	12 42	7 06	10 30	Csáffa >	8 42	4 34	7 18
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Csaba ind.	2 23	7 18	4 32	Less >	9 04	5 00	8 51
Oroszáza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Kétegyháza >	2 54	7 45	5 38	Ósi >	9 21	5 19	8 61
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Arad >	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	3 11
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31								

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	5 35	8 40	5 40	Vaskóh ind.	4 12	8 08	5 56	Nagyvárad ind.	4 15	6 44	6 44	Érmihályfalv. ind.	6 10	5 20	5 20
Vásárhely >	5 47	8 51	5 51	Lunka-Rézbánya >	4 12	8 08	5 56	B.-Püspöki >	4 30	7 10	7 10	Érselind >	6 40	6 00	6 00
Félig-Fürdő >	6 11	9 16	6 11	Szendrics >	4 30	8 37	6 18	Bihar >	4 50	7 36	7 36	Székelyhid >	7 10	6 48	6 48
Kardó >	6 26	9 31	6 26	Belényes >	4 48	8 55	6 36	Paptamási >	5 14	8 05	8 05	Nagykágya >	7 22	7 02	7 02
Nagyvárad >	7 07	10 12	7 07	Sonkolyos >	5 28	9 34	7 16	Gyapoly >	5 27	8 44	8 44	B.-Diószeg >	7 35	7 22	7 22
Magyar-Gyepes >	7 19	10 24	7 19	Belényes-Ujlak >	5 46	9 51	7 34	B.-Diószeg >	5 43	8 59	8 59	Gyapoly >	7 50	7 40	7 40
Pásztói >	7 34	10 39	7 34	Bors >	6 04	10 01	7 52	Nagykágya >	5 55	9 07	9 07	Paptamási >	8 11	8 08	8 08
Drág-Csáka >	7 55	10 40	7 55	Sólyom >	6 22	10 16	8 04	Székelyhid >	6 24	9 32	9 32	Bihar >	8 29	8 33	8 33
Magyar-Csáka >	8 13	10 58	8 13	Gyánta >	6 40	10 30	8 22	Érselind >	6 45	10 00	10 00	B.-Püspöki >	8 52	8 58	8 58
Dusod >	8 25	11 10	8 25	Hollód >	6 58	10 44	8 40	Érmihályfalv. érk.	7 15	10 36	10 36	Nagyvárad érk.	9 06	9 11	9 11
Szombatság-Rogoz >	8 37	11 22	8 37	Szombatság-Rogoz >	7 16	11 00	8 58	Szombatság—Rogoz—Dobrest.							
Hollód >	8 49	11 34	8 49	Dusod >	7 34	11 18	9 16	Dobrest—Rogoz—Szombatság.							
Gyánta >	9 01	11 46	9 01	Magyar-Csáka >	7 52	11 36	9 34	Szombatság-Rogoz in	9 10	6 35	6 35	Dobrest ind.	6 06	4 22	4 22
Sólyom >	9 13	12 08	9 13	Drág-Csáka >	8 10	11 54	9 52	Nánhegyesel >	9 36	7 01	7 01	Nánhegyesel >	6 16	4 32	4 32
Bors >	9 25	12 20	9 25	Tasádfő >	8 28	12 12	10 10	Dobrest érk.	9 46	7 11	7 11	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56	4 56
Belényes-Ujlak >	9 37	12 32	9 37	Magyar-Gyepes >	8 46	12 26	10 24								
Sonkolyos >	9 49	12 44	9 49	Nyárló >	9 04	12 40	10 42								
Belényes >	10 01	12 56	10 01	Kardó >	9 22	12 54	11 00								
Szendrics >	10 13	1 00	10 13	Félig-Fürdő >	9 40	1 02	11 18								
Lunka-Rézbánya >	10 25	1 12	10 25	V.-Velence >	9 58	1 14	11 36								
Vaskóh érk.	10 37	1 24	10 37	Nagyvárad érk.	10 16	1 26	11 54								

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Vésztő—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vésztő.			
V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	5 50	2 14	2 14	Gyoma ind.	3 40	2 30	2 30	Vésztő ind.	4 45	5 27	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05	12 05
Ósi >	6 09	2 33	2 33	Ózed >	4 07	2 54	2 54	Okány >	5 07	5 49	5 49	Mocsár-Gyánta >	4 46	12 17	12 17
Uj-Palota >	6 24	2 48	2 48	Déva-Ványa >	4 37	3 26	3 26	Gyánta >	5 23	6 07	6 07	Rippa >	5 02	12 39	12 39
Gyires >	6 41	3 03	3 03	Kéthalom >	4 54	3 43	3 43	Sarkad-Keresztur >	5 36	6 18	6 18	Tenke >	5 24	1 17	1 17
Körösszeg >	7 02	3 22	3 22	Körös-Ladány >	5 13	4 06	4 06	Méhkerék >	5 52	6 36	6 36	Fekete-ót >	5 44	1 39	1 39
Szakál >	7 21	3 41	3 41	Szeghalom >	5 30	4 23	4 23	Kötegyán >	6 00	6 45	6 45	Fekete-Bátor >	6 06	2 07	2 07
Nagy-Tóti >	7 40	4 00	4 00	Vésztő >	5 48	4 41	4 41	Kötegyán ind.	6 16	6 57	6 57	Árpád >	6 16	2 18	2 18
Komádi >	8 01	4 21	4 21	Köt >	6 06	4 59	4 59	Pósa >	6 29	7 12	7 12	Érdő-Gyarok >	6 25	2 28	2 28
Iráz >	8 20	4 42	4 42	Komádi >	6 24	5 17	5 17	Illye >	6 48	7 24	7 24	Csegöd >	6 34	2 38	2 38
Köt >	8 39	5 01	5 01	Nagy-Tóti >	6 42	5 35	5 35	Csegöd >	7 02	7 39	7 39	Illye >	6 57	2 58	2 58
Vésző >	9 00	5 22	5 22	Szakál >	7 00	5 53	5 53	Érdő-Gyarok >	7 12	7 49	7 49	Pósa >	7 07	3 09	3 09
Szeghalom >	9 19	5 43	5 43	Körösszeg >	7 18	6 11	6 11	Árpád >	7 21	7 59	7 59	Kötegyán >	7 19	3 22	3 22
Körös-Ladány >	9 38	6 04	6 04	Gyires >	7 36	6 29	6 29	Fekete-Bátor >	7 39	8 20	8 20	Kötegyán ind.	8 06	3 32	3 32
Kéthalom >	9 57	6 25	6 25	Uj-Palota >	7 54	6 47	6 47	Fekete-Tót >	7 52	8 35	8 35	Méhkerék >	8 15	3 52	3 52
Déva-Ványa >	10 16	6 46	6 46	Ósi >	8 12	6 55	6 55	Tenke >	8 15	9 03	9 03	Sarkad-Keresztur >	8 33	4 12	4 12
Ózed >	10 35	7 07	7 07	Nagyvárad érk.	8 30	7 23</									